

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Afwijzing verzoek COA permanent maken bufferplekken		
Nummer	2024-805	Portefeuillehouder	Wethouder De Geest,
Team	DEV-BLD-MO	Datum	8-10-2024

Inleiding

Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) heeft de gemeente Deventer verzocht om het tijdelijk gebruik van 100 bufferplekken bij het AZC Schalkhaar vanaf 1 februari 2025 permanent te maken.

Kader

- * Bestuursovereenkomst COA
- * Collegebesluit en raadsmededeling over bestuursovereenkomst (2019-001483)
- * Vreemdelingenwet 2000

Kern van de boodschap

Het college geeft het COA geen toestemming om de tijdelijke ingestelde bufferplekken permanent te maken en verzoekt deze 100 bufferplekken zo snel als mogelijk stapsgewijs af te bouwen en uiterlijk 1 juli 2025 de oorspronkelijke maximale capaciteit te bereiken van 550 opvangplekken.

Nadere toelichting

Sinds 1 januari 2020 geldt in de gemeente Deventer een nieuwe bestuursovereenkomst met het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). Het betreft hier een bestuursovereenkomst voor onbepaalde tijd. In de bestuursovereenkomst is de optie opgenomen om (aanvullend aan de bestaande capaciteit van 550 plekken) 100 bufferplekken in te zetten voor het geval dat er (bijvoorbeeld als gevolg van calamiteiten) tijdelijk meer mensen moeten worden opgevangen. Deze bufferplekken zijn dus bedoeld als buffer, niet als permanente uitbreiding van capaciteit. Verlenging van de inzet van bufferplekken moet periodiek worden aangevraagd. Vanaf 1 februari 2020 tot 1 februari 2025 is de inzet van 100 bufferplekken zes keer verlengd met als doel het COA te ondersteunen bij de opvang van asielzoekers. Het COA overlegde een evaluatie van het gebruik van de bufferplekken in de afgelopen periode. Een eis die het college bij de vorige aanvraag had gesteld.

Raadstafels

Op 11 september en 2 oktober jl hebben er raadstafels plaatsgevonden over dit onderwerp. Tijdens de eerste sessie zijn er drie sprekers aan het woord geweest; de vastgoedregisseur van het COA en twee omwonenden. De vastgoedregisseur pleit voor het permanent maken en de twee omwonenden pleiten voor het beëindigen van de bufferplekken. Op de tweede raadstafel van 2 oktober 2024 heeft uw raad het volgende meegegeven:

Over het algemeen is uw raad het er over eens dat de huidige situatie niet wenselijk is en dat permanent maken geen optie is. Sommige fracties opteren nog voor een tijdelijke verlenging, een andere wil de bufferplekken wel structureel maken, maar de IBO niet meer op het terrein of onder bepaalde voorwaarden. De meeste inwoners van Schalkhaar staan nog steeds positief tegen het AZC, maar er zal wel verbetering op moeten treden in communicatie en participatie. Maak daarbij ook maatwerk mogelijk in praktische oplossingen. Het vertrouwen van de omwonenden dient te worden teruggewonnen. Tenslotte wordt er ook opgeroepen om te kijken naar spreiding in de stad.

Omwonenden

De bewoners van de Frieswijkerweg hebben een zienswijze aangeleverd (zie bijlage 'Zienswijze omwonenden Frieswijkerweg aangaande Bufferplekken'). De strekking is dat zij zich al jaren niet serieus genomen voelen door het college en het COA, meer overlast ervaren, hun woongenot de laatste jaren is beperkt. Zij zijn tegen een structurele invulling van de bufferplekken. Bewoners van de omgeving Westenberg-Buiten hebben eveneens een zienswijze ingediend (zie bijlage

zienswijze Westenberg Buiten). Zij delen de mening van de bewoners van de Frieswijkerweg en geven nadrukkelijk aan dat zij geen maatschappelijk draagvlak ervaren voor het permanent maken van de bufferplekken en doen een dringend verzoek aan het college om de bufferplekken af te bouwen. bewoners van de Baerlerhoek sluiten zich aan bij de Frieswijkerweg en Westenberg-Buiten, (zie bijlage Baerlerhoek). Platform Schalkhaar (zie bijlage Platform Schalkhaar) pleit net zoals hierboven voor het niet permanent maken van de bufferplekken en stelt dat een AZC van 550 plekken passend voor het dorp, maar alles wat meer is een te grote belasting is. Kortom alle zienswijzen van omwonenden en belanghebbenden pleiten voor het (nu) stopzetten van de buffercapaciteit. Samen met de omwonenden, COA, politie, gemeente en eventuele andere belanghebbenden zullen we in gesprek gaan om de communicatie en participatie rondom het AZC te verbeteren.

Argumenten

Argumenten tegen het permanent maken van de bufferplekken

- * De bufferplekken zijn sinds de start van de bestuursovereenkomst met het COA toegekend, het is echter nooit de bedoeling geweest ze permanent te maken.
- * Met de reguliere 550 plekken voldoen we aan de spreidingswet (taakstelling 529).
- * Er is weerstand vanuit de omgeving en het draagvlak voor de bufferplekken neemt steeds verder af. We willen voorkomen dat de bufferplekken uiteindelijk ten koste gaan van het draagvlak voor de reguliere AZC plekken.
- * Bewoners voelen zich niet serieus genomen doordat de meest recente verlenging is toegestaan, ondanks bezwaren vanuit de omgeving van het azc.
- * Als we de cijfers van 2019 (nog geen bufferplekken) en verder vergelijken zien we een toename van registraties van overlastsituaties. Het is niet mogelijk om deze direct aan de 100 bufferplekken te relateren, maar ondersteunt wel het gevoel van inwoners dat zij meer overlast ervaren en/of melden.
- * Het proces rondom evaluatie en communicatie omwonenden was zeer moeizaam en heeft forse vertraging opgelopen door het COA.

Voorargumenten voor het permanent maken van de bufferplekken

- * Gemeenten hebben steeds meer moeite om huisvesting aan (voornamelijk alleenstaande, circa 86% van alle nieuwe statushouders zijn op dit moment alleenstaand) statushouders te bieden. Zij verblijven daarom noodgedwongen op het AZC. Inmiddels maken statushouders ruim 27% uit van de bezetting van AZC's. Verlenging van de bufferplekken verlaagt de druk op de keten (iets).
- * De IND loopt ver achter, asielaanvragen blijven doorlopen en daardoor blijft de behoefte aan kwalitatief goede plekken onverminderd hoog.

Tenslotte

Deventer heeft in haar lange geschiedenis altijd open gestaan voor humane opvang mensen die op de vlucht zijn. Deze houding blijft onze stad en onze dorpen kenmerken, daarom blijven wij wel open staan voor nieuwe verzoeken en op zoek naar mogelijkheden elders in de gemeente.